**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU**

# PROTOKÓŁ Z NARADY WSTĘPNEJ DLA NADLEŚNICTWA BARDO ŚLĄSKIE

przedstawienie założeń do projektu planu urządzenia lasu na lata 2029-2038

**WROCŁAW, 2026**

# Spis treści

WSTĘP ..... 5

CZĘŚĆ A. HARMONOGRAM OBRAD ..... 5

1. WYSTĄPIENIE NADLEŚNICZEGO ..... 5
2. STANOWISKO NACZELNIKA WŁAŚCIWEGO DS. URZĄDZANIA LASU ..... 6
3. DYSKUSJA ..... 7

CZĘŚĆ B. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH ..... 7

1. PRACE SIEDLISKOWE, W TYM FITOSOCJOLOGICZNE ..... 7
2. PRACE PRZYGOTOWAWCZE DO PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU ..... 7
2.1. OBSZARY CHRONIONE W NADLEŚNICTWIE, Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW NATURA 2000, FUNKCJE LASU ORAZ UZGODNIENIE WYKAZU DRZEWOSTANÓW CZASOWO WYŁĄCZONYCH Z UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO ..... 7
2.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY ..... 9
2.3. EWIDENCJA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA NA POTRZEBY WYKONAWCY PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU ..... 9
3. FORMA PRZEKAZANIA BAZY DANYCH SILP NA POTRZEBY PLANU URZĄDZENIA LASU, W TYM ZAKTUALIZOWANYCH DANYCH GEOMETRYCZNYCH ..... 10
4. KOREKTA PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO ORAZ EWENTUALNE OZNACZANIE GRANIC ODDZIAŁÓW ..... 11
5. OZNACZENIE NIEWYRAŹNYCH GRANIC WYŁĄCZEŃ ORAZ UJMOWANIE W PLANIE URZĄDZENIA LASU GRUNTÓW STANOWIĄCYCH WSPÓŁWŁASNOŚĆ ..... 11
6. WYKORZYSTANIE ZDJĘĆ LOTNICZYCH DO PLANU URZĄDZENIA LASU ..... 12
7. UJMOWANIE CECH DRZEWOSTANÓW W PLANIE URZĄDZENIA LASU, W TYM CECHY „INNE” ..... 12
8. ZASTOSOWANIE JEDNOSTEK KONTROLNYCH ..... 14
9. OKREŚLENIE METODY INWENTARYZACJI ZASOBÓW DRZEWNYCH ..... 14
10. PRIORYTETY PRZEBUDOWY DRZEWOSTANÓW ..... 14
11. ZWIĘKSZENIE POWIERZCHNI DO ODNOWIENIA W KO I KDO Z TYTUŁU USZKODZEŃ PODCZAS CIĘĆ RĘBNYCH ..... 14
12. DODATKOWE POMIARY DREWNA MARTWEGO ..... 14
13. SPORZĄDZANIE I WYDRUK MAP GOSPODARCZYCH, GOSPODARCZO-PRZEGLĄDOWYCH, PRZEGLĄDOWYCH ORAZ MAP SYTUACYJNYCH ..... 14
14. PODZIAŁ NA OBRĘBY LEŚNE ORAZ PODZIAŁ NA LEŚNICTWA ..... 15
15. DEFINICJA OBSZARÓW ZAGROŻONYCH UPORCZYWYM WYSTĘPOWANIEM SZKÓD ..... 15
16. TERMINY I SPOSOBY KONTROLI PRAC URZĄDZENIOWYCH ..... 16
17. FORMA OPRAWY OPISÓW TAKSACYJNYCH I MAP, W TYM MAP DODATKOWYCH ORAZ FORMA PREZENTOWANIA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY, A TAKŻE EWENTUALNA EKSPERTYZA DOCELOWEJ SIECI DRÓG LEŚNYCH ORAZ PROGNOZA EKONOMICZNA Z UWZGLĘDNIENIEM DANYCH WRAŻLIWYCH ..... 16
18. USTALENIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000 ..... 19

CZĘŚĆ C. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU ..... 20

1. OBSZARY CHRONIONE I FUNKCJE LASU ..... 20
1.1. ZASIĘG I LOKALIZACJA ISTNIEJĄCYCH I PROJEKTOWANYCH FORM OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARÓW CHRONIONYCH ..... 20
1.2. PODZIAŁ LASÓW ZE WZGLĘDU NA DOMINUJĄCE FUNKCJE ..... 20
2. TYPY SIEDLISKOWE LASU ORAZ ICH EWENTUALNE UZUPEŁNIENIE O ROZPOZNANE LEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE ..... 20
3. TYPY DRZEWOSTANÓW O KIERUNKU OCHRONNYM LUB GOSPODARCZYM ..... 20
4. WIEKI RĘBNOŚCI DLA GŁÓWNYCH GATUNKÓW DRZEW ..... 22

5. PODZIAŁ LASÓW NADLEŚNICTWA NA GOSPODARSTWA, W TYM KWALIFIKOWANIE DO GOSPODARSTWA SPECJALNEGO ..... 22
6. WYTYCZNE W SPRAWIE PROJEKTOWANIA CIĘĆ RĘBNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GOSPODARSTWACH ..... 23
7. SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE W SPRAWIE SPORZĄDZENIA „WYKAZU DRZEWOSTANÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO PRZEBUDOWY LUB ODBUDOWY” ..... 23
8. WYTYCZNE W SPRAWIE PIELĘGNOWANIA LASU, W TYM CIĘĆ PIELĘGNACYJNYCH ..... 24
9. WYTYCZNE W SPRAWIE HODOWLI LASU ..... 24
10. WYTYCZNE W SPRAWIE OGÓLNEJ OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ ..... 25
11. WYTYCZNE W SPRAWIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO, W TYM SPORZĄDZENIA ODPOWIEDNIEJ MAPY PRZEGLĄDOWEJ ..... 25
12. WYTYCZNE W SPRAWIE UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO ORAZ ZAGOSPODAROWANIA ŁOWIECKIEGO ..... 26
13. WYTYCZNE W SPRAWIE UJMOWANIA PLANIE URZĄDZENIA LASU ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY NADLEŚNICTWA ..... 26
14. WYTYCZNE DOTYCZĄCE CHARAKTERYSTYKI EKONOMICZNEJ NADLEŚNICTWA ..... 26
15. SZCZEGÓŁOWOŚĆ PROGNOZY STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC PRZYSZŁEGO OKRESU GOSPODARCZEGO ..... 27
16. WERYFIKACJA I AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY, W TYM SPORZĄDZENIE TABEL DOTYCZĄCYCH PRZEDMIOTÓW OCHRONY ORAZ ZADAŃ OCHRONNYCH ..... 27
17. WYDRUK MAP TEMATYCZNYCH ..... 27
18. UZGODNIENIE ZAKRESU I STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000 ..... 27

CZĘŚĆ D. DYSKUSJA ..... 27

CZĘŚĆ E. ZAŁĄCZNIKI ..... 30

1. LISTA OBECNOŚCI NA NW; ..... 30
2. WYSTĄPIENIE NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA BARDO ŚLĄSKIE; ..... 30
3. STANOWISKO NACZELNIKA WYDZIAŁU URZĄDZANIA LASU, OCHRONY PRZYRODY I SPOŁECZNYCH FUNKCJI LASU; ..... 30
4. ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI POŚ ..... 30

## WSTĘP

Narada wstępna (NW) dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie odbyła się 05 maja 2026 roku w siedzibie RDLP we Wrocławiu. Celem narady było przedstawienie założeń do projektu planu urządzenia lasu. Za podstawę obrad przyjęto wystąpienie Nadleśniczego oraz stanowisko Naczelnika właściwego ds. urządzania lasu.

Naradzie przewodniczył, na podstawie upoważnienia Dyrektora RDLP we Wrocławiu, Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu – Pan Robert Szlachetka. Lista pozostałych uczestników znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

## CZĘŚĆ A. HARMONOGRAM OBRAD

### 1. Wystąpienie Nadleśniczego

Zagadnienie przewidziane w IUL przedstawił Pan Antoni Bańdura – Nadleśniczy Nadleśnictwa Bardo Śląskie, szczegóły znajdują się w załączniku nr 2 do niniejszego protokołu. W trakcie wystąpienia omówiono:

a) dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu;
b) sprawozdanie z realizacji wykazu rozbieżności dotyczącego ewidencji gruntów i budynków w obowiązującym planie urządzenia lasu;
c) informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
d) propozycje korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numerację oddziałów, zmian ich zasięgu;
e) potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach (odpowiedni wniosek w sprawie lasów ochronnych);
f) omówienie oraz zestawienie danych o formach ochrony przyrody, zweryfikowanych w organach ochrony przyrody, i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
g) potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000;
h) informacje o zrealizowanych działaniach wynikających z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO;
i) przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci

dróg, koncepcji zagospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia;

j) propozycja określenia metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS);
k) potrzeby ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW);
l) uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II);
m) propozycje typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych – do uszczegółowienia podczas obrad NU;
n) wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych;
o) wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw;
p) propozycje przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych – do uszczegółowienia podczas obrad NU;
q) określenie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego;
r) określenie potrzeb wskazania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.;
s) propozycję podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym – do uszczegółowienia podczas obrad NU;
t) wskazanie wstępnej propozycji obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego;
u) przedstawienie wstępnej listy interesariuszy procesu opracowania projektu planu urządzenia lasu, tj. zespołu lokalnej współpracy – do powołania na NU;
v) przyjęcie wykazu map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz wskazanie formy oprawy opisów taksacyjnych, opisania ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań;
w) inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa.

## 2. Stanowisko naczelnika właściwego ds. urządzania lasu

Zagadnienie przewidziane w IUL przedstawił w imieniu Naczelnika Starszy specjalista ds. urządzania lasu w RDLP we Wrocławiu - Pan Marek Drozd, szczegóły znajdują się w załączniku nr 3 do niniejszego protokołu. W trakcie wystąpienia omówiono:

a) uzgodnienie (na podstawie uprzedniego wystąpienia do RDOŚ) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, dokonanej na podstawie

ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, otrzymane z właściwego RDOŚ (załącznik nr 4),

b) inne istotne zagadnienia z zakresu działania RDLP.

### 3. Dyskusja

Szczegóły dyskusji omówiono na końcu protokołu.

## CZĘŚĆ B. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH

### 1. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Bardo Śląskie posiada opracowanie glebowo – siedliskowe wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu według stanu na 1 stycznia 1998 r. Nadleśnictwo posiada także opracowanie fitosocjologiczne dla lasów i gruntów nieleśnych wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu według stanu na 1 stycznia 2020 r. Obecnie trwają prace nad operatem siedliskowym wg stanu na 1 stycznia 2027 r. Wyniki sporządzanego opracowania należy przenieść do projektu planu urządzania lasu na lata 2029-2038 r. w zakresie m.in. typów i podtypów gleb leśnych, typów siedliskowych lasu, zbiorowisk roślinnych i typów siedlisk przyrodniczych.

Do prac urządzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w opracowaniu siedliskowym tj.: typ siedliskowy lasu, wariant uwilgotnienia, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby. Gruntom leśnym nie objętym opracowaniem siedliskowym oraz nieleśnym przeznaczonym do zalesienia powinien zostać przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora uwzględniającej diagnozę siedliskową zamieszczoną w operacie siedliskowym dla najbliżej położonych gruntów sąsiednich.

### 2. Prace przygotowawcze do projektu planu urządzenia lasu

#### 2.1. Obszary chronione w nadleśnictwie, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000, funkcje lasu oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

Nadleśniczy przedstawił obszary chronione w Nadleśnictwie Bardo Śląskie z uwzględnieniem obszarów Natura 2000. W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, zapisy § 9 Instrukcji urządzania lasu oraz informacje zamieszczone w referacie Nadleśniczego.

Z uwagi na to, że wszystkie obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa mają opracowane Plany Zadań Ochronnych (PZO) oraz nawiązując do pisma Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 13 lutego 2025 r. (zn. spr.: DZP-WP.600.6.2025.KD), w którym sygnalizuje się zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dotyczące m.in. usunięcia możliwości tworzenia na zlecenie Lasów Państwowych planów urządzenia lasu zawierających zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także w ślad za porozumieniem z dnia 22

kwietnia 2025 r. w zakresie ochrony przyrody na obszarach Natura 2000 zawartym pomiędzy Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (GDOŚ) a Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych (DGLP) stwierdzono, że prace nad planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie nie będą zawierały zakresu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W projekcie planu urządzenia lasu należy natomiast uwzględnić wskazania ochronne wynikające z zapisów PZO, zgodnie z zapisami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (załącznik nr 4).

Zgodnie z § 26 Instrukcji urządzania lasu, do celów planowania urządzeniowego przyjmuje się podział, zależnie od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych, na 4 podstawowe (główne) grupy lasów: rezerwatowe, ochronne, oddziaływania społecznego oraz gospodarcze.

W opisie taksacyjnym główną (dominującą) funkcję lasu określa się, podając: rezerwaty, lasy oddziaływania społecznego (z kategorią ochronności lub bez niej), lasy gospodarcze (z kategorią ochronności lub bez niej).

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie należy przyjąć zgodnie z Decyzją nr 49 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 04 sierpnia 1999 r., w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, wchodzące w skład Nadleśnictwa Bardo Śląskie w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Ostateczna wersja mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, uwzględniająca dane i informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych, sporządzona zostanie przez Wykonawcę projektu planu urządzenia lasu i przedstawiona podczas Narady Projektu Planu (NPP).

Do drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy zaliczyć:

- rezerwaty przyrody,
- projektowane rezerwaty przyrody,
- strefy ochrony całorocznej zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany położone w granicach obszarów Natura 2000, w których zakaz użytkowania wynika z dokumentów planistycznych opracowanych dla tych obszarów,
- wybrane drzewostany stanowiące cenne siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000,
- lasy ochronne, w których utrzymanie funkcji ochronnej wymaga wyłączenia z użytkowania,
- lasy na stromych stokach i wąwozach,
- proponowane rezerwaty przyrody (tzw. Shadow list), zweryfikowane pozytywnie przez RDOŚ.

## 2.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Stan dokumentacji zawierającej założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody omówiono w referacie Nadleśniczego - załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Informacje prezentowane przez Nadleśniczego należy wykorzystać przede wszystkim w terenowych pracach urządzeniowych w celu ich konfrontacji ze stanem faktycznym na gruncie. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu kierownik zespołu sporządzającego projekt planu urządzenia lasu w swym referacie na NPP powołuje się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”, referowanego podczas NW, aktualizuje je stosownie do nowych okoliczności, a po akceptacji przez NPP zamieszcza w opisie ogólnym lasów nadleśnictwa.

W związku z faktem, iż gminy są na etapie opracowywania planów ogólnych, które mają zastąpić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Nadleśniczy powinien złożyć formalne wnioski do gmin dotyczące rozbieżności pomiędzy faktycznym przeznaczeniem gruntów, a dotychczasowym przeznaczeniem w MPZP.

W wypadku stwierdzenia, że ustalenia zawarte w planach lub programach, o których mowa w niniejszym podrozdziale, mogą zagrażać stabilności i trwałości lasu, należy w ogólnym opisie lasów szczegółowo uzasadnić takie stwierdzenie oraz przedstawić możliwe sposoby uniknięcia zagrożenia.

## 2.3. Ewidencja gruntów nadleśnictwa na potrzeby Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa, tj. lasy (grunty: zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną) oraz grunty nieleśne. Zasady zakładania i prowadzenia ewidencji lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa regulują przepisy Zarządzenia nr 3 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 stycznia 2025 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

W opisie taksacyjnym należy wyodrębnić grunty przeznaczone do: zalesienia, przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, wyłączone z produkcji (lecz pozostawione w zarządzie nadleśnictwa) oraz sporne.

Podstawę opracowania projektu planu stanowić będą:

- baza materiałów źródłowych SILP,
- leśna mapa numeryczna,
- dane z zakresu ewidencji gruntów nadleśnictwa.

Podstawą do określenia stanu posiadania nadleśnictwa będzie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez Nadleśniczego. Po udostępnieniu danych SILP Wykonawcy projektu planu niezbędna jest bieżąca

synchronizacja całości informacji z zakresu ewidencji gruntów i budynków pomiędzy Nadleśniczym a Wykonawcą projektu planu urządzenia lasu, tak aby Wykonawca ujął w nim wszystkie grunty według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. W celu ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu wszystkich gruntów nadleśnictwo wstrzyma – jeżeli będzie to możliwe i zależne od decyzji Nadleśniczego – obrót gruntami od końca lipca ostatniego roku obowiązywania obecnego planu urządzenia lasu.

W zakresie geometrycznym podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu stanowić będzie Leśna Mapa Numeryczna funkcjonująca dotychczas w nadleśnictwie. Dodatkowo nadleśnictwo pozyska w terminie do 30 czerwca 2026 r. dane ewidencyjne, a następnie przeanalizuje je w terminie do 30 września 2026 r. pod kątem ewentualnych różnic pomiędzy danymi ewidencyjnymi z powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, a Leśną Mapą Numeryczną. W przypadku stwierdzenia rozbieżności, Nadleśnictwo Bardo Śląskie dostosuje dane do ewidencji powszechnej lub wystąpi do starostów o dokonanie zmian w EGiB, tak aby Wykonawcy w terminie do 31 marca 2027 r. przekazać Leśną Mapę Numeryczną, która odzwierciedla stan ewidencji powszechnej.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi ewidencyjnymi, a stanem na gruncie (w zakresie opisowym i geometrycznym), Wykonawca prac zgłosi je Nadleśniczemu w formie wykazu. W przedmiotowym wykazie powinny być uwidocznione również działki leśne, które nie spełniają ustawowej definicji lasu. Nadleśniczy niezwłocznie (w terminie nieprzekraczającym odbioru prac terenowych) podejmie działania w celu wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności, a o sposobie rozstrzygnięcia powiadomi pisemnie Wykonawcę prac urządzeniowych. Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzygnie dyrektor RDLP we Wrocławiu.

Linie elektroenergetyczne i gazociągi zostaną uwidocznione na mapie, ich szerokości i powierzchnie zostaną ujęte według danych przekazanych przez Nadleśniczego, a ewentualne rozbieżności, zgłoszone w wykazie.

Zmiana lasu na inny rodzaj użytku gruntowego i tym samym opisanie go w nowoopracowanym planie urządzenia lasu jako gruntu nieleśnego, wymaga zgody dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) we Wrocławiu.

## 3. Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych

Przekazanie danych do Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu następuje po przeprowadzeniu aktualizacji kompleksowej SILP, która jest zadaniem obligatoryjnym nadleśnictwa, oraz aktualizacji LMN, o której mowa w § 180 pkt 5, i obejmuje:

1) wygenerowanie bazy danych programu WEB-Taksator oraz nadanie właściwych uprawnień do zarządzania nią Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu;

2) wykonanie, dostępnych w programie WEB-Taksator, kontroli stanu początkowego (stanu według SILP na moment rozpoczęcia prac urządzeniowych) opisów taksacyjnych i leśnej mapy numerycznej.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania Wykonawcy projektu planu UL danych geometrycznych. Przekazywane dane geometryczne obiektu powinny być zaktualizowane zgodnie ze stanem w SILP. Obowiązkiem Nadleśniczego jest

zaktualizowanie i zweryfikowanie danych SILP oraz bazy geometrycznej przed przekazaniem Wykonawcy planu UL.

## 4. Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów

W projekcie planu zachowana zostanie dotychczasowa numeracja oddziałów.

Ewentualne zmiany w podziale powierzchniowym zaproponowane przez Wykonawcę projektu planu, a wynikające z prac urządzeniowych, Wykonawca ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas NPP.

Niewidoczne na gruncie linie oddziałowe Wykonawca zaprojektuje do poszerzenia.

Nie przewiduje się, aby Wykonawca projektu planu urządzenia lasu inwentaryzował znaki oddziałowe. Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych jak również prace dotyczące poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie.

Prace geodezyjne służące doprowadzeniu do zgodności przebiegu granic działek geodezyjnych, stanowiących odrębne oddziały leśne i przebiegu linii podziału powierzchniowego wykonywać będzie Nadleśniczy.

## 5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Podstawy tworzenia wyłączeń określa Instrukcja urządzania lasu. Kwestie łączenia i wyróżniania wyłączeń, jak też ich opisu reguluje szczegółowo Instrukcja urządzania lasu, odstępstwa w tym zakresie nie powinny mieć miejsca. Zachowana zostanie ciągłość literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Priorytetowe siedliska przyrodnicze, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, będą wydzielane w odrębne wyłączenia, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe wynikające z Instrukcji urządzania lasu, tj. 0,25 ha, mniejsze zaliczone zostaną do osobliwości przyrodniczych. Grunty nieleśne porośnięte roślinnością drzewiastą mogą być uznane za las, zgodnie z decyzją Nadleśniczego. Za ewentualny pomiar geodezyjny wydzielanych płatów roślinności odpowiada Nadleśniczy.

Grunty ujęte w rejestrze zabytków należy wnieść do projektu planu urządzenia lasu jako odrębne wydzielenia o ile dokumentacja i uwarunkowania terenowe to umożliwiają.

Zgodnie z § 7 ust. 7 pkt 1 dotyczącym potrzeby oznaczania niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność stwierdza się:

1. Przychylając się do wniosku nadleśnictwa, niewidoczne granice między wydzieleniami zostaną oznaczone, zgodnie z § 17 pkt 1 Instrukcji urządzania lasu, pojedynczą obrączką na korze drzew ze znakiem kierunkowym - na skrzyżowaniach i na wylotach.

2. Grunty stanowiące współwłasność w opisach taksacyjnych zostaną zaadresowane ostatnią literą w oddziale i odpowiednio oznaczone czerwoną obwódką na mapach gospodarczych.

## 6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu

Na potrzeby prac urządzeniowych optymalnym materiałem fotogrametrycznym są aktualne zdjęcia lotnicze lub satelitarne.

Wykonawca w oparciu m.in. o ortofotomapę, NMT, NMPT dokona:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleń leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchniowych nie tworzących wydzieleń leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do mapy numerycznej nieujętych dotychczas obiektów,
- uzgodnienia położenia obiektów liniowych dla których powinna być zapewniona ciągłość przebiegu na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

## 7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „inne”

Cechy drzewostanów należy ująć zgodnie z Instrukcją urządzania lasu. Cechy związane z selekcją nasienną odnotować w bazie danych oraz syntetycznie zestawić zgodnie ze wzorem nr 2 zamieszczonym w Instrukcji urządzania lasu. Pozostałe informacje, we wcześniejszych rewizjach urządzeniowych zamieszczane w polu tekstowym, obecnie wprowadzić do bazy danych w pola do tego przeznaczone (dotyczy to m.in.: siedlisk przyrodniczych, obszarów Natura 2000, stref ochrony okresowej lub całorocznej).

Zgodnie z Zarządzeniem nr 105 z 19 grudnia 2025 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych w Lasach Państwowych, Wykonawca uwzględni w opisach taksacyjnych sporządzanych przy pomocy programu „WebTaksator" uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej. Powyższe oznacza, że cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu protokołów i szkiców sytuacyjnych uznanych odnowień naturalnych, najlepiej w wersji elektronicznej w formie plików .pdf, po wcześniejszej weryfikacji poprawności wprowadzenia tych danych do SILP.

Wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z przyszłościowym odnowieniem naturalnym, do ewentualnego uznania.

Poniżej przedstawiono ramowy schemat zestawienia młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych jakie sporządzi Wykonawca, w którym to:

- kolorem jasnozielonym wyróżni wiersze prezentujące wydzielenia, dla których zaplanowano użytkowanie rębne i jednocześnie nie planowano powierzchni do odnowienia ze względu na zinwentaryzowane młode pokolenie,

– pozostałe wiersze będą prezentować młode pokolenie, które należy monitorować w trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu z możliwością ewentualnego wykorzystania i uznania odnowienia naturalnego oraz jego zaewidencjonowania poprzez nadanie odpowiedniej warstwie gatunkowo-wiekowej cechy DRZ NAT.

| Adres leśny | Powierzchnia wydzielenia [ha] | Zadrzewienie warstwy | Warstwa | Udział | Gatunek | Wiek | Powierzchnia zredukowana [ha] | Projektowane wskazanie (rębnia) | Projektowane wskazanie (odnowienie) | Projektowana powierzchnia odnowienia [ha] | Cecha warstwy gatunkowo-wiekowej | Uwagi nadleśnictwa |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| | | | | | | | | | | | | |
| **Razem** | | | | | | | | | | | | |

Syntetyczne podsumowania wyżej prezentowanego zestawienia powinny mieć następującą formę:

| Gatunek | Powierzchnia [ha] zajmowana przez dany gatunek z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej | | | Razem |
|---|---|---|---|---|
| | DRZ NAT | DRZ SADZ | (bez cechy) | |
| | | | | |
| **Razem** | | | | |

| Warstwa d-stanu | Powierzchnia [ha] zajmowana przez daną warstwę drzewostanu z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej | | | Razem |
|---|---|---|---|---|
| | DRZ NAT | DRZ SADZ | (bez cechy) | |
| DRZEW | | | | |
| IP | | | | |
| IIP | | | | |
| NAL | | -------- | | |
| PODR | | | | |
| PODS | -------- | | | |
| **Razem** | | | | |

W przypadku osiągnięcia przez dotychczas opisane podsadzenia (PODS) wysokości większej niż 0,5 m i zaliczenia ich przez Wykonawcę do warstwy podrostów należy dodatkowo przypisać cechę DRZ SADZ. Dodatkowo do warstwy (PODS) należy również przypisać cechę DRZ SADZ.

Informacja o pochodzeniu drzewostanów z siewu, może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne”).

Informacja dotycząca np. drzewostanów postrzelanych może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne”).

Po udostępnieniu danych w SILP Wykonawcy projektu planu niezbędna jest bieżąca synchronizacja całości informacji z zakresu: wykazu obiektów LMP, grup powierzchni, obszarów ochronnych pomiędzy Nadleśniczym a Wykonawcą projektu planu urządzenia lasu tak aby uwzględnić w nim wszystkie aktualne dane w tym zakresie.

## 8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie przewiduje się zastosowania jednostek kontrolnych.

## 9. Określenie metody inwentaryzacji zasobów drzewnych

Należy dokonać inwentaryzacji zasobów drzewnych zgodnie z IUL metodą reprezentacyjną.

## 10. Priorytety przebudowy drzewostanów

Przebudowa i odbudowa drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej zawartych w planie urządzenia lasu, to obowiązek prawny zapisany w art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy o lasach. Wykonawca sporządza „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy" (wzór nr 3 IUL), w którym zastosowano podział na następujące grupy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy:

1) A – drzewostany do odbudowy lub pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębnego w bieżącym dziesięcioleciu;

2) B – drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w bieżącym dziesięcioleciu bez zastosowania użytkowania rębnego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

3) C – drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Do powyższego wykazu należy także wpisać drzewostany, w których przebudowę rozpoczęto w ubiegłych okresach gospodarczych. Natomiast nie należy kwalifikować do przebudowy drzewostanów, w których z racji osiągniętego wieku i dojrzałości, użytkowanie będzie rozpoczynane w ramach użytków rębnych.

## 11. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Nie należy zwiększać powierzchni do odnowienia w drzewostanach o strukturze KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

## 12. Dodatkowe pomiary drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego przeprowadzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu § 82.

## 13. Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych, przeglądowych oraz map sytuacyjnych

Mapy co do rodzaju i treści należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu § 84-93, §150,151, §160, szczegóły techniczne sporządzania wydruków map leśnych zawiera część III IUL. Mapy sporządzane w ramach PUL należy przekazać w formie analogowej w postaci wydruków oraz cyfrowej jako utworzonych w formacie .pdf.

Mapy gospodarcze należy wydrukować w skali 1:5 000 i w formacie A1 (wraz ze skorowidzem w postaci mapy sytuacyjnej z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów leśnych). W zakres map gospodarczych wejdą wszystkie obiekty obligatoryjne zaś z fakultatywnych – działki zrębowe z wykazu cięć.

Mapy gospodarczo przeglądowe należy sporządzić w skali 1:10 000 na aktualnym podkładzie topograficznym.

Mapy przeglądowe należy sporządzić w skali 1:25 000 według obrębów leśnych z rzeczywistym usytuowaniem kompleksów leśnych.

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy sporządzić w skali 1:50 000.

Nie przewiduje się w ramach sporządzania pul wykonywania map innych, niż zdefiniowane w Instrukcji urządzania lasu.

Pozostałe mapy wykazane w wystąpieniu Nadleśniczego na NW, a nie ujęte w wykazie do sporządzenia w ramach pul pozostają do ewentualnego pozyskania na podstawie decyzji Nadleśniczego w ramach odrębnego zlecenia w miarę potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

## 14. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Nie ma potrzeby zmian w zakresie podziału na obręby leśne oraz leśnictwa w stosunku do istniejących aktualnie.

## 15. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Komisja postanowiła przyjąć następujące definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód:

- od szkodników owadzich pierwotnych - obszary, z istotnymi uszkodzeniami spowodowanymi okresowymi pojawami owadów liściożernych i obszary zagrożone ich występowaniem,
- od szkodników owadzich wtórnych - obszary zagrożone występowaniem szkodników wtórnych,
- stałe pędraczyska - obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez owadzie szkodniki systemu korzeniowego,
- od chorób grzybowych - obszary, w których stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez grzyby korzeniowe,
- od zwierzyny - obszary, gdzie stwierdzono utrzymujące się uszkodzenia spowodowane przez bytowanie zwierząt, przede wszystkim ze strony zwierzyny płowej,
- od czynników abiotycznych - obszary, gdzie stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez czynniki atmosferyczne; wiatr, przymrozki, itp.
- od zakłócenia stosunków wodnych - obszary na których występują silne wahania poziomu wody, powodujące zahamowanie wegetacji lub zamieranie drzew lub okresowe podtopienia,
- od czynników antropogenicznych - obszary z funkcjonującym intensywnym ruchem turystycznym, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej

stwierdzono istotne szkody spowodowane przez człowieka (np. wydeptywanie, zaśmiecanie, awarie rurociągów),

- od jemioły pospolitej - obszary, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne szkody spowodowane na skutek zasiedlenia drzew jemiołą.

Za szkody istotne należy uznać poziom uszkodzeń zakłócający normalny tok produkcji lub zakłócający spełnianie przez las innych przewidzianych dla niego funkcji.

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód nie zdefiniowane podczas NW, a ujawnione w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca uzgodni z Zespołem Ochrony Lasu (ZOL) przed NPP.

## 16. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Kontrole wykonywanych prac przeprowadzane będą zgodnie z wytycznymi Zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku oraz Zarządzenia nr 3/2024 z dnia 24.01.2024 r. Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Zakończone prace będą podlegać kontroli i odbiorowi, po wcześniejszym zgłoszeniu gotowości przez Wykonawcę prac lub na żądanie Zamawiającego. Wraz z pisemnym zgłoszeniem przez Wykonawcę gotowości do kontroli i odbioru danej części prac, na żądanie Zamawiającego Wykonawca przekazuje kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej.

Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów.

Dokumentem potwierdzającym prowadzenie uzgodnień pomiędzy Wykonawcą, a przedstawicielami nadleśnictwa będzie podpisany protokół. Wzór protokołu uzgodnień zostanie określony w ramach postępowania przetargowego mającego na celu wyłonienie Wykonawcy i zostanie zamieszczony w „Opisie przedmiotu zamówienia”, podobnie jak terminy odbioru kolejnych etapów sporządzanego projektu planu urządzenia lasu.

## 17. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz forma prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualna ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych oraz prognoza ekonomiczna z uwzględnieniem danych wrażliwych

Każda z części dokumentacji powinna być trwale połączona, zaopatrzona w sztywne okładki opatrzone etykietami. Nośniki optyczne, magnetyczne, pamięci flash lub dyski zewnętrzne powinny być także opatrzone indywidualnymi etykietami. Wszystkie strony każdego z tomów powinny być ponumerowane w sposób ciągły (zanumerować należy tylko strony z treścią, numery stron umieszczać w górnej zewnętrznej części strony). Całość należy umieścić w teczkach, pudełkach zbiorczych zaopatrzonych także w etykiety informujące o zawartości.

**a)** materiały bazodanowe:

- przekazanie danych w środowisko oprogramowania WebTaksator zgodnie

z zapisami § 190 IUL,

- wszystkie materiały wektorowe, rastrowe i fotogrametryczne wykorzystywane przy tworzeniu LMN w układzie PUWG92 – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),

**b)** wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

**c)** wydruk opisu ogólnego (elaboratu) – w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

**d)** wydruk wykazu projektowanych cięć użytkowania rębnego – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 szt. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

**e)** wydruki materiałów kartograficznych:

- wydruki map gospodarczych z cięciami rębnymi w skali 1:5 000 – w formacie A1 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),
- wydruki map przeglądowych dla obrębów leśnych w skali 1:25 000 i map sytuacyjnych dla nadleśnictwa w skali 1:50 000 – w sytuacji, złożone do formatu A4, w twardej teczce – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa); mapy przeglądowe drzewostanów oraz mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych przeznaczone dla nadleśnictwa należy podkleić na płótno i zafoliować lub wydrukować na materiale trwałym, wodo i światłoodpornym,
- należy sporządzić następujące tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25 000:
  - mapa przeglądowa drzewostanów,
  - mapa przeglądowa siedlisk leśnych,
  - mapa przeglądowa cięć rębnych;
  - mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej;
  - mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej;
  - mapa przeglądowa ochrony lasu;
  - mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie;
- należy sporządzić następujące tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25 000 lub 1:50 000 – kryterium wyboru jest czytelność mapy:
  - mapa przeglądowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu;
  - mapa przeglądowa wiodących kategorii ochronności;
  - mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji.
- należy sporządzić następujące mapy sytuacyjne w skali 1:50 000:
  - mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa;
- forma elektroniczna wszystkich materiałów kartograficznych w formacie .pdf nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny,

**f)** program ochrony przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Jeżeli treść mapy w tej skali nie

będzie wystarczająco czytelna, Wykonawca sporządzi mapę przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:25 000. Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce,

**g)** prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą do prognozy oddziaływania na środowisko – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce,

**h)** wersje elektroniczne opracowanych materiałów 3 szt. – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny – zawierające ostateczne wersje opisu ogólnego, tabel i wykazów, programu ochrony przyrody, prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i opisów taksacyjnych w postaci pliku stworzonego w edytorze tekstu *MS Word* lub w formacie programu *Writer* pakietu *Open Office, LibreOffice* lub innym uzgodnionym ze Zleceniodawcą oraz te same pliki w formacie PDF (Portable Document Format). Wersja elektroniczna planu w formacie PDF służyć będzie do udostępniania na stronie internetowej, wielkość plików powinna być zoptymalizowana, zawartość ograniczona do niezbędnej, zapewniającej czytelność i łatwość interpretacji treści. Wersja PDF powinna być pozbawiona informacji o precyzyjnej lokalizacji stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt, dla których wymagane jest ustalenie takich stref (dotyczy także map w tym formacie). W przypadku map, przekazane powinny być wszelkie wykorzystane dane geometryczne, czy to w formie wektorowej, czy rastrowej. Dodatkowo Wykonawca przekaże w postaci geometrycznej (warstwa .shp) dane dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej (strefa intensywna – ZONE_INT i zrównoważona oddziaływania społecznego – ZONE_BAL) zgodnie ze standardem jak w tabeli poniżej:

| adr_les | pow | ZONE | nzw_rdlp | nzw_nadl |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |

**i)** materiały dla leśniczych:

- część opisowa w postaci operatu zagospodarowania lasu – oprawiona w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym – zawierająca:
  - wyciąg z opisania ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębnego,
  - wyciąg z programu ochrony przyrody - połączony w jedno opracowanie z operatem zagospodarowania lasu lub sporządzony jako osobne opracowanie;
  - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,

- część kartograficzna zawierająca:
- mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów z cięciami rębnymi dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, zafoliowana, złożona do formatu A4, oprawiona w twarde okładki,
- mapę gospodarczo – przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno lub wydrukować na materiale trwałym, wodo i światłoodpornym, złożona do formatu A4.

Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzona następująca ilość egzemplarzy:

- część opisowa (operat zagospodarowania lasu) – 1 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów z cieciami rębnymi – 2 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych – 1 egz.

W ramach projektu planu urządzenia lasu nie będzie sporządzana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych ani prognoza ekonomiczna.

Wykonawca uwzględni natomiast w projekcie planu urządzenia lasu wyniki „Ekspertyzy optymalizacji infrastruktury drogowej dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie" opracowanej przez BULiGL w Brzegu w roku 2020. Zaktualizowana, docelowa sieć drogowa ujawniona jest w SILPweb. Wykonawca projektu pul powinien przyjąć przebieg oraz szerokości dróg do wyznaczenia liniowych wyłączeń taksacyjnych na podstawie przekazanych przez nadleśnictwo danych docelowej sieci drogowej. Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład docelowej sieci dróg, stwierdzone podczas taksacji lasu, Wykonawca projektu pul zobowiązany jest zgłosić Nadleśniczemu, który podejmie decyzję o ich ewentualnej korekcie w ramach prac nad projektem pul.

Dodatkowo Wykonawca sporządzi w formie elektronicznej streszczenie projektu planu urządzenia lasu zawierające następujące zagadnienia:

1. Ogólna charakterystyka lasów nadleśnictwa (położenie, powierzchnia, rys historyczny, typy siedliskowe lasu, powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku, charakterystyka gospodarki leśnej).
2. Charakterystyka warunków ekonomicznych nadleśnictwa.
3. Podział lasu ze względu na dominujące funkcje.
4. Podział lasów na gospodarstwa.
5. Etat użytków rębnych i przedrębnych.
6. Zastosowane sposoby użytkowania rębnego.
7. Zestawienie zbiorcze zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.
8. Formy ochrony przyrody na gruntach nadleśnictwa.
9. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.
10. Zestawienie planu urządzenia lasu.

## 18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Instrukcją urządzania lasu oraz innymi wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie.

## CZĘŚĆ C. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU

### 1. Obszary chronione i funkcje lasu

#### 1.1. Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, w tym obszarów chronionych

Obszary chronione na terenie nadleśnictwa zostały przedstawione na NW. Dane należy uaktualnić w programie ochrony przyrody i umieścić w bazie danych zgodnie z § 30 IUL.

#### 1.2. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Podział lasów nadleśnictwa ze względu na dominujące funkcje omówiono w części B protokołu.

### 2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Sposób ujmowania typów siedliskowych lasu omówiono w części B protokołu.

Uzupełnianie typów siedliskowych lasu o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze należy odnotować w bazie „WebTaksator", uwzględniając wyniki najbardziej aktualnych i dostępnych dokumentów zawierających stosowne diagnozy fitosocjologiczne. Do bazy „WebTaksator" należy wprowadzić również nazwę zdiagnozowanego w opracowaniu fitosocjologicznym zbiorowiska roślinnego.

W bazie „WebTaksator" informację na temat rozpoznanych siedlisk przyrodniczych należy zamieszczać w polu „Siedlisko przyrodnicze". W przypadku występowania w granicach wydzielenia tylko jednego siedliska przyrodniczego, należy mu nadać pierwszą rangę, podając odpowiednio jego powierzchnię oraz lokalizację. W przypadku występowania więcej niż jednego typu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu, informację o nich umieszcza się w tym samym polu bazy „WebTaksator", ale już z drugą i kolejną rangą, jednocześnie stosownie określając ich powierzchnię oraz lokalizację. Ze względu na brak zdefiniowanego słownika, zarówno w oprogramowaniu WebTaksator, jak i SILP nie będzie kodowany stan zachowania siedliska przyrodniczego.

### 3. Typy drzewostanów o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Propozycja typów drzewostanów i projektowanych składów gatunkowych upraw o kierunku gospodarczym, które są podsumowaniem ustaleń z NW:

| Lp. | Typ siedliskowy lasu (TSL) | Typ drzewostanu | Ramowy skład gatunkowy odnowień* | Zalecane rodzaje rębni wiodą-ca/zastępcza |
|---|---|---|---|---|
| 1 | BMWYŻŚW | ŚW SO | So 50, Św 30, inne 20 | III, (IV) |
| 2 | LMWYŻŚW | JD DB BK | Bk 30, Db 30, Jd 20, inne 20 | III, (IV, II) |
| 3 | LMWYŻW | ŚW BK DB | Db 40, Bk 20, Św 20, inne 20 | III, (IV, II) |
| 4 | LWYŻŚW | JD BK | Bk 50, Jd 20, inne 30 | III, (II, IV) |
| 5 | LWYŻW | JD BK DB | Db 40, Bk 20, Św 20, inne 20 | III, (II, IV) |
| 6 | OLJWYŻ | OL JS | Js 40, Ol 30, inne 30 | Odstąpienie od prowadzenia cięć rębnych |
| 7 | LŁWYŻ | JS DB | Db 40, Js 30, inne 30 | II, (III, IV) |
| 8 | BMGŚW | BK ŚW | Św 50, Bk 20, inne 30 | IV |
| 9 | LMGŚW (wystawa N, NW, NE, E, SE) | JD BK ŚW | Św 30, Bk 30, Jd 20, inne 20 | IV, (II, III) |
| 10 | LMGŚW (wystawa S, SW, W) | JD ŚW BK | Bk 40 Św 30 Jd 20 inne 10 | IV, (II, III) |
| 11 | LMGW | JD BK ŚW | Św 40, Bk 20, Jd 20, inne 20 | IV |
| 12 | LGŚW (wystawa N, NW, NE, E, SE) | JD BK | Bk 50, Jd 20, inne 30 | IV, (II, III) |
| 13 | LGŚW (WYSTAWA S, SW, W | ŚW BK | BK 50, Św 20, inne 30 | IV, (II, III) |
| 14 | LGW | JD ŚW BK | Bk 30, Św 30, Jd 20 inne 20 | IV, (II) |
| 15 | LŁG | OL JS | Js 40, Ol 30, inne 30 | Odstąpienie od prowadzenia cięć rębnych |

*inne – możliwość zastosowania kilku gatunków o udziale jednostkowym nie przekraczającym 10%, nie dopuszcza się udziału w inne 1 gatunku

Na gruntach porolnych przyjąć typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych.

Propozycja składów gatunkowych dla drzewostanów z siedliskami przyrodniczymi położonymi w obszarach Natura 2000 (oprac. na podstawie „Regionalne optymalne składy gatunkowe ..” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.):

| Lp. | Kod siedliska | Nazwa siedliska | Typ lasu | Procentowy udział gatunków |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 9110 | Kwaśne buczyny | Bk | Bk 70%, Św i inne 30% |
| 2 | 9130 | Żyzne buczyny | Bk | Bk 70%, Jw, Św i inne 30% |
| 3 | 9170 | Grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne | Lp-Db | Db 40%, Lp 30% i inne 30% |
| 4 | 9180 | Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach | Jw | Jw 70%, Lp, Bk i inne 30% |
| 5 | 9190 | Kwaśne dąbrowy | Db | Db 70% i inne 30% |
| 6 | 91E0 | Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe | Ol-Js | Js 40%, Ol 30%, Jw i inne 30% |

Zaproponowane typy drzewostanów – zarówno o kierunku gospodarczym, jak i o kierunku ochronnym – powinny podlegać weryfikacji przez Wykonawcę projektu planu podczas prac terenowych. W przypadku, stwierdzenia że nie jest możliwe

osiągnięcie takiego celu gospodarowania ze względu na obecny stan lasu i warunki gospodarowania, Wykonawca zgłosi propozycję zmian i przedstawi ją do akceptacji na Naradzie Projektu Planu.

W drzewostanach, w których występuje jesion wyniosły, należy promować odnowienie naturalne tego gatunku. W przypadku typów lasu o kierunku ochronnym oraz typów drzewostanów o kierunku gospodarczym, dopuszcza się w razie potrzeby – ze względu na postępującą chorobę jesionu – odstąpienie od sztucznego wprowadzenia jesionu i zastąpienie go innym gatunkiem, o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

## 4. Wieki rębności dla głównych gatunków drzew

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew, które są podsumowaniem ustaleń z NW:

| Lp. | Gatunek panujący | Wiek rębności |
|---|---|---|
| Wieki rębności dla gatunków zgodne z Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 roku | | |
| 1 | Db | 140 |
| 2 | Bk | 110 |
| 3 | So | 100 |
| 4 | Św | 100 |
| 5 | Jd | 110 |
| Wieki rębności dla pozostałych gatunków | | |
| 1 | Js, $Db_{odr}$ | 120 |
| 2 | So.c, Md, Dg, Db.c, KL, JW, LP | 100 |
| 3 | Brz, OLcz, Gb, Ak | 80 |
| 4 | Tp, Ol sz, Wb, Os, $Ol_{odr}$ | 40 |

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyjęcie indywidualnego wieku dojrzałości rębnej dla konkretnego drzewostanu.

## 5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

Podziału na gospodarstwa oraz kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 102 Instrukcji urządzania lasu.

W nadleśnictwie wyróżnione zostaną następujące gospodarstwa:

1) gospodarstwo specjalne (S);
2) gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS);
3) gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z);
4) gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

## 6. Wytyczne w sprawie projektowania cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Przy projektowaniu lokalizacji cięć rębnych należy przestrzegać wymagań ładu czasowego i przestrzennego, w tym projektowania cięć w taki sposób, by nie narażać sąsiednich drzewostanów na uszkodzenia (szczególnie przez wiatry i nasłonecznienie).

Drzewostany przeszłorębne powinny być planowane do użytkowania rębnego, o ile nie zostały wyłączone z użytkowania.

W istniejących klasach odnowienia jako zasadę należy przyjąć kontynuację zastosowanej rębni. Natomiast dla drzewostanów w klasie do odnowienia – w przypadku kiedy po wykonanym cięciu istnieje powierzchnia nieodnowiona – w pierwszej kolejności planować odnowienie, a dopiero następnie kontynuację zastosowanej wcześniej rębni.

Projektując odnowienie należy uwzględnić naturalną fazę rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy, a w koniecznych przypadkach zaprojektować ostępy przejściowe. Przy projektowaniu działek i pasów zrębowych należy wykorzystać naturalne granice wyłączeń: drogi, rowy itp.

Pozycje ujęte do użytkowania rębnego powinny być uzgodnione z nadleśnictwem (podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach).

Proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia (od obsiania się aż do usamodzielnienia podrostu) dla różnych odnawianych gatunków:

- jodła 15-30 lat,
- buk 10-20 lat,
- świerk 8-15 lat,
- dąb 5-15 lat,
- sosna 3-4 lata.

Propozycje rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 3, części C niniejszego protokołu. W zależności od przyjętej rębni proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia:

- rębnia II - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia III - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia IV - okres odnowienia długi - 21 do 40 lat.

## 7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy”

Przebudowę lub odbudowę drzewostanów należy planować zgodnie z wytycznymi IUL. W wykazach należy także ująć drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

Wykaz drzewostanów do przebudowy należy uzgodnić z nadleśnictwem po wykonaniu prac taksacyjnych.

## 8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Użytkowanie przedrębne należy projektować zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. W trakcie projektowania cięć przedrębnych należy kierować się następującymi wskazówkami:

- zabiegi pielęgnacyjne projektować bez nawrotów,
- trzebieże projektować w oparciu o stwierdzony stan drzewostanu,
- listę drzewostanów przedrębnych bez wskazań gospodarczych Wykonawca projektu PUL powinien uzgodnić z nadleśnictwem.

Pielęgnację upraw należy zaplanować we wszystkich zainwentaryzowanych uprawach.

Pielęgnację młodników zaplanować zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Czyszczenia późne (CP) należy planować również w wymagających tego podrostach i dolnych piętrach drzewostanu. Nie planować czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P), jedynie w sytuacjach uzasadnionych w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Wskazania gospodarcze w drzewostanach nasiennych gospodarczych powinny uwzględniać potrzeby lasu określone na gruncie. W wydzieleniach nie znajdujących się na liście czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych może być tylko kryterium potrzeby drzewostanów, z kolei w wymagających pielęgnacji drzewostanach starszych klas wieku, nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym, można projektować TP.

## 9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw należy traktować ramowo.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju w nich młodego pokolenia. Luki można pozostawić bez wskazania dolesienia, jeżeli ocenia się, że ewentualne pokrycie ich drzewostanem dokona się w drodze naturalnej sukcesji.

Nie ma potrzeby planowania w sporządzanym projekcie PUL wprowadzania podszytów. Wprowadzanie II piętra planować według stwierdzonych potrzeb w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Grunty nieleśne pokryte roślinnością leśną, zostaną wymienione w protokole rozbieżności, a krzewy i drzewa porastające te grunty zostaną opisane jako osobna warstwa.

Odnowienia zaplanować na wszystkich zainwentaryzowanych wyciętych i nieodnowionych zrębach oraz na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębnego. W przypadku występowania młodego pokolenia na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębnego (zwłaszcza uprzednio uznanego młodego pokolenia przez nadleśnictwo), odpowiednio zredukować powierzchnię odnowienia

w uzgodnieniu z nadleśnictwem biorąc pod uwagę zapisy zamieszczone w części B punkcie 7 niniejszego protokołu.

Ewentualne grunty do zalesienia projektować z uwzględnieniem zapisów obowiązujących MPZP danej gminy lub z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

## 10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

W trakcie terenowych prac urządzeniowych Wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna jego uszkodzenia zostaną określone niezależnie od wieku drzewostanu. Rozpoznany rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń należy kodować zgodnie ze słownikiem programu „WebTaksator".

Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz z ZOL należy omówić w części planistycznej opisania ogólnego, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnić położenie lasów i stałych ognisk gradacyjnych na opracowanej mapie przeglądowej ochrony lasu.

Wykonawca dokona analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej (w tym przeprowadzi weryfikację terenową obiektów służących ochronie przeciwpożarowej). Po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, Wykonawca określi kategorię zagrożenia pożarowego.

Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendantem Wojewódzkim PSP. Należy przy tym dokonać klasyfikacji palności według oddziałów leśnych i leśnictw, zaplanować i uzupełnić dotychczasową sieć dojazdów pożarowych biorąc pod uwagę przejezdność, nośność dróg oraz klasę palności drzewostanów, wskazać najlepszą lokalizację bazy sprzętu podręcznego do gaszenia pożarów kierując się klasą palności drzewostanów i potencjałem pożarowym całych kompleksów leśnych.

## 11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzenia odpowiedniej mapy przeglądowej

Na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz dokumentów udostępnionych przez nadleśnictwo, należy skartować istniejące i projektowane obszary, urządzenia i obiekty służące turystyce i rekreacji. Całość zagadnienia Wykonawca planu przedstawi na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Przebieg szlaków turystycznych, także poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, zostanie przedstawiony na mapie przeglądowej. Wytyczne dotyczące turystyki i rekreacji w lasach powinny uwzględniać zasady postępowania określone w części III Zasad hodowli lasu.

## 12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego określić na podstawie bieżącej taksacji oraz informacji przekazanych przez nadleśnictwo. Uwzględnić przy tym w przypadku użytkowania ubocznego w szczególności orientacyjne możliwości użytkowania na gruntach nieleśnych. Dodatkowo Nadleśniczy przekaże Wykonawcy wnioski wynikające z monitoringu pozyskiwanych roślin runa leśnego i oceny jego zagrożeń, a także zestawienie ewentualnych umów z podmiotami pozyskującymi płody runa w ramach działalności gospodarczej oraz wykaz założonych plantacji choinkowych na gruntach leśnych i nieleśnych.

Planując zagospodarowanie łowieckie należy oprzeć się na informacjach przekazanych przez nadleśnictwo dotyczących: granic obwodów łowieckich, wykazów poletek i urządzeń łowieckich.

W zakresie gospodarki łowieckiej szczególną uwagę poświęcić terenom poprawiającym warunki bytowania zwierząt łownych, przede wszystkim poprzez przyjęcie w projekcie planu urządzenia lasu odpowiedniego areału poletek łowieckich, tj. takiego, który zapewni zwiększenie naturalnej bazy żerowej. Określając zadania kierunkowe w zakresie gospodarki łowieckiej wskazać obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona, podać także docelową wielkość populacji zwierząt łownych.

## 13. Wytyczne w sprawie ujmowania planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Do określenia potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej wykorzystać „Ekspertyzę optymalizacji infrastruktury drogowej dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie” wg stanu ma 2020 r. Dokumentacja techniczna budowy i remontów urządzeń infrastruktury technicznej nadleśnictwa, w tym turystyki i rekreacji, (założenia techniczno-ekonomiczne, projekty szczegółowe itp.) powinna być wykonywana przez jednostki specjalistyczne na zlecenie nadleśnictwa.

Zagadnienia dotyczące infrastruktury powinny podlegać uzgodnieniu przez Wykonawcę z nadleśnictwem. Nadleśnictwo okaże Wykonawcy planu dokumentację inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do końca 2028 roku, w szczególności jeżeli w wyniku budowy nastąpią zmiany powierzchniowe w kategorii użytkowania gruntów.

## 14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa

W elaboracie należy przedstawić charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa, w tym zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej w formie tabeli XVIII, oraz zamieścić orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.

Nie będzie sporządzana ekspertyza ekonomiczna.

**15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego**

Sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

**16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych**

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody. Wykonawca dokona jego weryfikacji i aktualizacji w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu zgodnie z zapisami Instrukcji Urządzania Lasu.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody należy uwzględnić aktualne informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem informacji dostępnych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i publikacjach w tym zakresie.

„Wykaz działań i wskazań ochronnych do programu ochrony przyrody" (Tabela XX) oraz „Wykaz stanowisk gatunków chronionych", Wykonawca sporządzi w wersji elektronicznej zgodnie z IUL. Natomiast w części analogowej opracowania dane z Tabeli XX zostaną zagregowane wg działań ochronnych w obszarach chronionych, podobnie „Wykaz stanowisk gatunków chronionych" zostanie przedstawiony jako zbiorcze zestawienie lokalizacji stanowisk gatunków chronionych i/lub zagrożonych.

W ramach POP należy sporządzić wyciągi dla poszczególnych leśnictw z mapą walorów przyrodniczo-kulturowych w Skali 1:10 000.

**17. Wydruk map tematycznych**

Mapy zostaną wydrukowane w sposób i w liczbie określonej w części B pkt. 17 niniejszego protokołu.

**18. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000**

Na podstawie art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na wniosek Dyrektora RDLP Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie (załącznik nr 4).

## CZĘŚĆ D. DYSKUSJA

W trakcie dyskusji wniesiono następujące uzupełnienia, uwagi, wnioski:

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu – Pan Michał Jęcz uzupełnił i doprecyzował zagadnienia, które były prezentowane we wcześniejszych referatach. Pan Michał Jęcz zwrócił uwagę na potrzebę:

1. Pozyskania danych ewidencyjnych w zakresie działek, użytków i granicznikow z powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w celu

weryfikacji zgodności danych pomiędzy EGiB a LMN i finalnie przygotowania podkładu geodezyjnego do prac nad projektem planu urządzenia lasu. Zgodnie z zapisami IUL § 11 ust. 4 Nadleśniczy jest zobowiązany do przedstawienia Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu informacji z zakresu zgodności ewidencji prowadzonej w nadleśnictwie z danymi zgromadzonymi w ewidencji gruntów i budynków starostw powiatowych, w zakresie, o którym mowa § 7 ust. 4 pkt 1 i 2 IUL. Jednocześnie należy mieć na uwadze zapisy Zarządzenia nr 3 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 stycznia 2025 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

2. Analizy gruntów nieleśnych w nadleśnictwie pod katem ich przeznaczenia w MPZP. Grunty nieleśne przewidziane do zalesienia w MPZP należy w projekcie planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem planować do zalesiania mając na uwadze m.in. zapisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
3. Wydzielania priorytetowych siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe wynikające z Instrukcji urządzania lasu, tj. 0,25 ha, podobnie należy wydzielać w osobne wydzielenia grunty ujęte w rejestrze zabytków.
4. Uzgadniania z wojewódzkim konserwatorem zabytków gospodarki leśnej w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zgodne z zapisami art. 7 ust 3 Ustawy o lasach.
5. Weryfikacji przez RDOŚ proponowanych rezerwatów przyrody z tzw. „Shadow list", tak aby w projekcie plan urządzenia lasu uwzględnić już zweryfikowany i docelowy stan projektowanych rezerwatów w nadleśnictwie.

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu w uzupełnieniu przedstawił analizę lasów ochronnych w nadleśnictwie i uzasadnił brak celowości sporządzania nowego wniosku na lasy ochronne. Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Bardo Śląskie należy przyjąć zgodnie z Decyzją nr 49 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 04 sierpnia 1999 r., w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, wchodzące w skład Nadleśnictwa Bardo Śląskie w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, co zyskało akceptację Nadleśniczego Nadleśnictwa Bardo Śląskie i Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu.

Pan Michał Jęcz doprecyzował jeszcze ustalenia w zakresie planowania wskazań gospodarczych dodając, że należy planować zabiegi jednokrotne, nie należy planować czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P), jedynie w sytuacjach uzasadnionych w uzgodnieniu z nadleśnictwem, należy planować luki do zalesienia w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Pan Janusz Bańkowski zwrócił uwagę na potrzebę bieżącej synchronizacji danych dotyczących ewidencji, grup powierzchni, nasiennictwa, obszarów chronionych pomiędzy Nadleśnictwem

a Wykonawcą prac urządzeniowych co wymuszone jest wykorzystaniem oprogramowania Web-Taksator.

Dyrektor BULiGL przedstawił pomysł organizacji prekonsultacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy jeszcze przed powołaniem samego ZLW na NU, co argumentował krótkim okresem (14 dni od NU) w jakim ZLW zgodnie z IUL powinien ustosunkować się do założeń projektu planu urządzeni lasu.

Pan Janusz Bańkowski przedstawił także temat dotyczący stabilności drzewostanów. Przypomniał, że zgodnie z IUL cecha stabilności drzewostanu określana jest z wykorzystaniem:

a) map ryzyka zamierania drzewostanów opracowanych na podstawie „Modeli ryzyka zamierania drzewostanów głównych gatunków lasotwórczych Polski" opracowanych przez zespół pod kierunkiem prof. Jarosława Sochy,
b) wykazu drzewostanów, w szczególności za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne przygotowanego przez ZOL,
c) wyników inwentaryzacji terenowej.

Duży wpływ na stabilność drzewostanów ma cecha porolności. Drzewostany zakwalifikowane jako niestabilne będą zaliczane do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych (N).

Dyrektor BULiGL Oddział w Brzegu przychylił się także do propozycji Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu dotyczącego wykorzystania statystycznej metody reprezentacyjnej do określenia zasobów drzewnych w nadleśnictwie. Wcześniej metoda ta została także zaakceptowana przez Nadleśniczego i Zastępcę Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu.

Przedstawiciel Wydziału Hodowli Lasu – Pan Piotr Gasztych zwrócił uwagę na potrzebę ewidencjonowania w opisach taksacyjnych cechy drzewostanów dotyczącej odnowień naturalnych (cecha DRZ NAT). W związku z tym nadleśnictwo powinno zweryfikować stan odnowień naturalnych w SILP na podstawie uznanych protokołów odnowień naturalnych, gdyż dane te będą dziedziczone pośrednio w bazie Web-Taksator, a docelowo w nowej bazie SILP (PUL na lata 2029-2038). Dodatkowo nadleśnictwo przekaże Wykonawcy prac urządzeniowych protokoły i szkice sytuacyjne uznanych odnowień naturalnych najlepiej w wersji elektronicznej w formie plików .pdf zgrupowanych w katalogach dla poszczególnych leśnictw.

Nadleśnictwo zawnioskowało potrzebę przepisania do nowego opisu taksacyjnego danych zawartych w opisie dotyczących numerów świadectw pochodzenia dla gatunków wchodzących w skład upraw z odnowienia sztucznego. Natomiast Dyrektor BULiGL wyjaśnił, że nie ma możliwości przeniesienia w/w danych, chyba że program TAKSATOR umożliwi taką wymianę.

Wydział Gospodarowania Mieniem Skarbu Państwa i Ochrony Gruntów Leśnych – w ramiach wnoszenia uwag do protokołu – przypomniał, że zgodnie z art. 17 pkt. 6 lit. c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), w toku prowadzonej procedury planistycznej wójt, burmistrz albo prezydent miasta po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego występuje o wyrażenie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jeżeli wymagają

tego przepisy odrębne. W myśl art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82), przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (obecnie Ministra Klimatu i Środowiska) lub upoważnionej przez niego osoby. Uwzględniając powyższe, nadleśnictwo powinno sprawdzić czy w przypadku przeznaczenia gruntów leśnych w MPZP na cele nieleśne (wskazanych w Wystąpieniu Nadleśniczego na NW) dochowano procedur wcześniej przywołanych. W zakresie użytków leśnych przeznaczonych w MPZP na cele rolne Wydział Gospodarowania Mieniem Skarbu Państwa i Ochrony Gruntów Leśnych proponuje, aby nadleśnictwo złożyło wnioski o zmiany w MPZP na cele leśne, a za podstawę prawną podało zapisy PUL oraz faktyczne wykorzystywanie gruntów na cele leśne.

Protokół sporządził:

Marek Drozd
Elektronicznie podpisany przez Marek Drozd
Data: 2026.07.09 08:01:13 +02'00'

---

St. specjalista ds. urządzania lasu
RDLP we Wrocławiu

Akceptuję:

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Robert Szlachetka
Data: 2026.07.09 21:36:20 +02'00'

Przewodniczący Narady Wstępnej
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki leśnej

Zatwierdził:

Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
Data: 2026.07.29 10:24:26 +02'00'

---

Dyrektor RDLP we Wrocławiu

## CZĘŚĆ E. ZAŁĄCZNIKI

1. **Lista obecności na NW;**
2. **Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Bardo Śląskie;**
3. **Stanowisko Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu;**
4. **Zakres i stopień szczegółowości POŚ.**